

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **J. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2007, č.X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2008, č. j. 4 Cad 109/2007 - 32,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 10. 2007, č. X, přiznala žalobci od 1. 11. 1997 starobní důchod podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a podle čl. 20 Smlouvy mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení č. 267/1997 Sb. a od 1. 4. 2006 i s přihlédnutím k nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a č. 574/72.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž nesouhlasil se stanovením získané doby pojištění a výpočtového základu, neboť mu nebyla započtena doba zaměstnání získaná v organizaci Početnická služba v letech 1959 - 1969.

V průběhu řízení o žalobě žalovaná získala nové důkazy, díky nimž navrhla vydání změnového rozhodnutí podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, kterým se žalobci započte nově potvrzená doba zaměstnání, jež bude zhodnocena při výpočtu jeho starobního důchodu. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2008, č. j. 4 Cad 109/2007 - 20, soud stanovil žalované k vydání tohoto rozhodnutí dvouměsíční lhůtu.

Žalovaná rozhodnutím ze dne 29. 2. 2008, č. 310 615 100, přiznala žalobci starobní důchod od 1. 11. 1997 podle § 29 písm. b) a § 56 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění a podle čl. 19 Smlouvy mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení č. 267/1997 Sb. a od 1. 4. 2006 i s přihlédnutím k nařízení Rady

(EHS) č. 1408/71 a č. 574/72, a to ve výši 2793 Kč měsíčně, přičemž za další roky se základní a procentní výměra starobního důchodu zvyšuje o uvedené částky. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že se jím vyhovuje žalobě. Dále zmínila, že ke dni 1. 4. 2006, kdy vstoupila v platnost Dohoda o volném pohybu osob mezi EU a Švýcarskem, provedla výpočet důchodu, který by žalobci náležel podle čl. 46 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71. Výše tohoto důchodu by však činila 2 953 Kč měsíčně, a proto žalobci od 1. 4. 2006 i nadále náleží starobní důchod ve výši 3710 Kč měsíčně.

Městský soud v Praze dne 25. 3. 2008, pod č. j. 4 Cad 109/2007 - 27, vyzval žalobce, aby ve lhůtě do jednoho měsíce od doručení výzvy soudu sdělil, zda byl rozhodnutím žalované ze dne 29. 2. 2008 uspokojen a zda bere žalobu zpět.

Žalobce svým podáním ze dne 16. 4. 2008 sdělil, že jsou mu některé věci nesrozumitelné a projevil zájem o zaslání právních předpisů. Žádá, aby mu byl poskytnut důchod jen za dobu 20 let pojištění získanou v České republice jako doplněk důchodu, který pobírá ve Švýcarsku. V opačném případě nežádá důchod z českého systému důchodového pojištění a hodlá si připočítat léta ve Švýcarsku.

Na základě tohoto sdělení rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 9. 2008, č. j. 4 Cad 109/2007 - 32, tak, že řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2007 zastavil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí soud uvedl, že žalobce svým sdělením ze dne 16. 4. 2008 nenamítá nezapočtení doby zaměstnání u Početnické služby ani nenamítá nesprávnost výpočtu. Z jeho podání vyplývá, že mu není zcela jasný postup žalované při výpočtu jeho starobního důchodu. V této souvislosti rovněž zvažuje, zda by pro něj nebylo výhodnější pobírat pouze jeden důchod ve Švýcarsku. Protože žalovaná svým rozhodnutím ze dne 29. 2. 2008 odstranila vady, které žalobce v žalobě vytýkal, dospěl soud k závěru, že žalobce byl tímto rozhodnutím uspokojen, pročež podle § 62 odst. 4 s. ř. s. řízení zastavil.

Uvedené usnesení bylo žalobci (dále jen „stěžovateli“) doručeno do vlastních rukou dne 25. 9. 2008, což je uvedeno na dodejce a potvrzeno podpisem stěžovatele. Jeho poučení přitom obsahuje formulaci, že *„proti tomuto usnesení je možno podat kasační stížnost do dvou týdnů ode dne doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze ze podmínek stanovených v § 102 a následujících s. ř. s.“*

Stěžovatel se obrátil na Městský soud v Praze přípisem ze dne 3. 11. 2008, který podal k poštovní přepravě dne 5. 11. 2008. V něm uvedl, že stále nebyly zodpovězeny jeho otázky, které položil v dopise ze dne 16. 4. 2008. Ten byl napsán v důsledku výzvy soudu ze dne 25. 3. 2008, v níž byl otázan, zda je rozhodnutím žalované ze dne 29. 2. 2008 uspokojen a zda bere žalobu zpět. K tomu stěžovatel uvedl, že dne 29. 9. 2008 napsal celkem 3 podání, z nichž dvě adresoval švýcarskému nositeli pojištění a jedno žalované. Odpovědi obdržel dne 30. 10. 2008. Z tohoto důvodu nemohl podat kasační stížnost ve stanovené lhůtě. Dále sdělil, že *„můj nárok na odpracovaná léta tj. 19 let v České republice a 27 let ve Švýcarsku splňují podmínku pro vyplácení důchodu jak v České republice tak ve Švýcarsku. Proto se nemůže uvádět v rozhodnutí ČSSZ, že důchod je vypočítán s ohledem na mezinárodní dohodu mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací a na mezinárodní*

dohody EHS. Důchod Kč 2793 (tj. Fr 139,65) jistě neodpovídá za dobu 46 let, proto jsem také žádal o vysvětlení, jak byl důchod vypočítán.“

Stěžovatel se dále obrátil na Městský soud v Praze podáním ze dne 23. 3. 2009. V něm uvedl, že z jeho dopisu ze dne 16. 4. 2008 vyplývalo, že rozhodnutím žalované není uspokojen a že nebere žalobu zpět. *„Byl jsem proto překvapen usnesením Městského soudu v Praze o zastavení soudního řízení. ... Snažil jsem se získat informace ohledně důchodu na třech různých úřadech ... jsem Vám napsal dopis, dne 3. 11. 2008, kde jsem uvedl důvody, proč jsem nemohl podat kasační stížnost do dvou týdnů. Dále jsem obdržel od ČSSZ dopis datovaný 18. 12. 2008. V tomto dopisu není ani jedna odpověď na moje dotazy.“* Stěžovatel dále v podání rekapituluje skutkovou stránku věci. Namítá, že pracoval déle. Přípis žalované ze dne 18. 12. 2008 je pro něj nesrozumitelný, obsahuje mnoho odborných výrazů a zkratek. Proto požádal, aby mu byla zodpovězena otázka *„v případě, že budu bydlet v České republice dostanu pensi Kč 3710 tj. ca Fr 185,50 (za 19 let odpracovaných v České republice) a rentu za 27 let odpracovaných ve Švýcarské konfederaci Fr 1399 (moje současná renta) nebo pouze Kč 3710 tj. ca Fr 185,50 za 46 let, tedy za můj celý život, odpracovaných v České republice (19 let) a ve Švýcarské federaci (27 let)? Prosím o soudní vyjádření a odpověď České správy sociálního zabezpečení.“*

Přípisem ze dne 30. 3. 2009, č. j. 4 Cad 109/2007 - 41, se soud otázel stěžovatele, zda míní podání ze dne 3. 11. 2008 jako kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2008, č. j. 4 Cad 109/2007 - 32. K tomu stěžovatel sdělil dne 14. 4. 2009, že *„jsem můj dopis ze dne 3. 11. 2008 ... míní jako kasační stížnost ...“* Zopakoval, že mu stále nebyla poskytnuta odpověď na jeho otázky a zopakoval svou otázku ze dne 23. 3. 2009.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že je zcela zřejmé, že kasační stížnost byla podána po uplynutí dvou týdnů po doručení usnesení, čímž nebyla dodržena lhůta daná § 106 odst. 2 s. ř. s.

V daném ohledu je třeba podle Nejvyššího správního soudu vyřešit, zda podání stěžovatele ze dne 3. 11. 2008, které na dotaz soudu výslovně svým podáním ze dne 14. 4. 2009 označil za kasační stížnost, bylo podáno včas.

Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry obsažené v jeho usnesení ze dne 16. 9. 2003, č. j. 4 Azs 10/2003 - 34, nebo v usnesení ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 9/2003 - 37, obě dostupná na www.nssoud.cz, kdy podle § 106 odst. 2 s. ř. s. je pro podání kasační stížnosti stanovena lhůta dvou týdnů po doručení rozhodnutí krajského soudu, zmeškání této lhůty nelze prominout a je-li kasační stížnost podána opožděně, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne.

V dané věci dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti v souladu s § 40 odst. 1 s. ř. s. počala běžet dne 26. 9. 2008 a skončila podle § 40 odst. 2 ve spojení s § 106 odst. 2 s. ř. s. dne 8. 10. 2008. Na tomto závěru nic nemění ani tvrzení stěžovatele, že mu bylo předmětné usnesení o zastavení řízení doručeno již dne 22. 9. 2008, neboť okamžik převzetí je zcela zřejmý z dodejky, která je součástí soudního spisu na č. l. 33.

Stěžovatel však podal kasační stížnost k poštovní přepravě až dne 5. 11. 2009, což je patrné z podacího razítka na obálce, která je součástí soudního spisu. Ostatně stěžovatel ani nepopírá, že kasační stížnost je opožděná. Výslovně v ní uvádí důvod, pro který ji podal opožděně. Tím podle stěžovatele je, že se obrátil na české a švýcarské nositele pojištění s žádostí o informace, na které musel do 30. 10. 2008 čekat.

Nejvyšší správní soud předně uvádí, že převážná část soudního řízení byla vedena z důvodu stěžovatelova nepochopení obsahu sdělení a rozhodnutí žalované a soudu samotného. Pokud stěžovatel žádá soud o podání odpovědi na jeho otázky, Nejvyšší správní soud uvádí, že není k jejich zodpovězení příslušný. V daném ohledu totiž stěžovatel žádá, jak je patrné z jeho obsáhlých podání, informace, které zdaleka převyšují možnosti soudu dané v rámci jeho obecné poučovací povinnosti. Stěžovatel byl odkazován na žalovanou s tím, aby své dotazy směřoval na ní. Soudy nejsou oprávněny zaujímat stanoviska a vysvětlovat rozhodnutí a důvody rozhodnutí jiných orgánů veřejné moci.

Obiter dictum a toliko pro větší názornost Nejvyšší správní soud odkazuje na skutečnost, že při vydání rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2007, k němuž došlo před zápočtem doby pojištění u organizace Početnická služba, žalovaná postupovala podle čl. 20 Smlouvy mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení č. 267/1997 Sb. Předmětný čl. 20 stanoví, že *„pokud nárok na dávku podle českých právních předpisů může vzniknout pouze s přihlédnutím ke švýcarským dobám pojištění, berou se tyto doby v úvahu pouze v nezbytném rozsahu tak, jako by se jednalo o doby získané podle českých právních předpisů, přičemž platí následující: a. Dávky, jejichž výše závisí na délce pojištění, se stanoví výhradně v rozsahu odpovídajícím dobám pojištění získaným podle českých právních předpisů.“* Žalovaná toto rozhodnutí vydala podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, který stanoví, že *„pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod.“*

Rozhodnutí žalované ze dne 29. 2. 2008, vydané v souvislosti se zápočtem dob pojištění získaných u organizace Početnická služba, v sobě obsahuje odkaz na čl. 19 Smlouvy mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o sociálním zabezpečení č. 267/1997 Sb. Podle předmětného ustanovení *„jsou-li podle českých právních předpisů splněny podmínky nároku na dávku i bez přihlédnutí ke švýcarským dobám pojištění, stanoví český nositel pojištění dávku výlučně na základě dob pojištění získaných podle českých právních předpisů.“* V odůvodnění tohoto rozhodnutí pak žalovaná uvedla, že zhodnotila 19 roků pojištění pro vznik nároku na důchod. Toto rozhodnutí proto bylo vydáno na základě § 29 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, podle něhož *„pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 15 let a dosáhl aspoň 65 let věku, pokud nesplnil podmínky podle písmene a).“*

V případě, že stěžovatel má nadále nějaké pochybnosti o postupu žalované ve vztahu k jeho starobnímu důchodu, je třeba, aby se obracel výlučně na kompetentní orgán, kterým je Česká správa sociálního zabezpečení. Z hlediska soudního řízení je totiž jeho věc ukončena.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako opožděně podanou, a proto ji postupem podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl. Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. in

fine přitom platí, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Nejvyšší správní soud proto nemohl přihlídnout k důvodům opožděnosti kasační stížnosti, které uváděl stěžovatel.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. použitého ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu